

Liseberg AB
Box 5053
402 22 Göteborg

Liseberg – ifrågasatt planerad hotellverksamhet

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Konkurrensverket kontaktades under år 2015 av Liseberg AB (Liseberg) med anledning av planerna på att bygga ett vattenland och ett temahotell, det så kallade Jubileumsprojektet. Konkurrensverket har genomfört en förstudie avseende den del av Jubileumsprojektet som avser planerad hotellverksamhet i förhållande till bestämmelserna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i 3 kap. 27-28 §§ konkurrenslagen (2008:579).

Liseberg har inkommit med underlag i form av en PM om Jubileumsprojektet, där projektet beskrivs och en juridisk analys görs. Denna PM innehåller även en enkät som Liseberg genomfört riktad till konkurrerande hotell i Göteborg. Liseberg har även inkommit med en presentation av Jubileumsprojektet innehållande bl.a. illustrationer av tänkt utformning på hotellet. Konkurrensverket har skickat ett åläggande till Liseberg med frågor om det planerade hotellet.

Liseberg har under utredningen sammanfattningsvis uppgett följande. Jubileumsprojektet genomförs för att behålla Lisebergs konkurrenskraft och minska den ekonomiska risk som bolaget nu löper genom att i hög grad vara säsongsberoende. Temahotellet kommer att ha cirka 450 rum och 2 000 bäddar. Projektet i sin helhet beräknas kosta cirka 1 900 miljoner kronor, varav hotellet står för cirka 885 miljoner kronor och vattenparken för cirka 850 miljoner kronor. Verksamheten ska tillämpa en prissättning mot hotellgäster och besökare som är marknadsmässig.

Konkurrensverket har med anledning av denna utredning kontaktat Visita, som är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita har uppgivit att de inte fått några klagomål avseende Lisebergs planerade hotellverksamhet och att de inte ser någon anledning att ifrågasätta Göteborgs kommuns verksamhet utifrån reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Visita har även uppgivit att de fått signaler från sina medlemmar

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

att den verksamhet som Liseberg, som är medlem i Visita, bedriver är betydelsefull och positiv i den meningen att den tillför attraktionskraft till regionen och bidrar till att skapa goda förutsättningar för många andra företag inom besöksnäringen.

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att effektivt utreda och ingripa mot problem.

Enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen får en kommun förbjudas att bedriva en viss säljverksamhet som omfattas av 1 kap. 5 § första stycket, om denna verksamhet snedvrider, eller är ägnad att snedvrida förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden, eller hämmar, eller är ägnad att hämma förekomsten eller utvecklingen av sådan konkurrens. Sådan verksamhet får dock inte förbjudas om den är förenlig med lag. Vidare kan en kommun förbjudas att i en säljverksamhet tillämpa ett visst förfarande om förfarandet medför att förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden hämmas eller snedvrids, dock inte om förfarandet är försvarbart från allmän synpunkt.

Detta gäller enligt 3 kap. 28 § konkurrenslagen även ett förfarande eller en verksamhet i en annan juridisk person om en kommun direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över den juridiska personen genom ägaraskap, finansiell medverkan, gällande regler eller på annat sätt. Liseberg kontrolleras genom ägaraskap av Göteborgs kommun och dess verksamhet faller därmed inom tillämpningsområdet för 3 kap. 27-28 §§ konkurrenslagen.

Det är Konkurrensverkets bedömning att den planerade hotellverksamheten kan vara i strid mot den kommunala kompetensen och därmed inte är förenlig med lag. Det räcker dock inte att en offentlig säljverksamhet strider mot den kommunala kompetensen för att bestämmelsen om offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § KL ska vara tillämplig. Det måste också föreligga omständigheter som visar på att konkurrensen påverkas på ett negativt sätt (se t.ex. rättsfallet MD 2015:12).

Konkurrensverket bedömer att den planerade hotellverksamheten är mycket omfattande avseende investering och storlek på verksamheten. Hotellverksamheten bedöms kunna ha en potentiell påverkan på konkurrensen som är av betydelse. Det är därför avgörande hur den planerade verksamheten genomförs och bedrivs. Uppförandet och driften av hotellet bör ske på ett sätt som inte begränsar konkurrensen för att inte strida mot 3 kap. 27 § konkurrenslagen. Främst gäller att utbud av varor och tjänster ska ske till marknadsmässiga villkor.

Idag är hotellverksamheten endast i planeringsstadiet. Möjlighet finns även att ingripa mot en planerad säljverksamhet eller planerat förfarande i en säljverksamhet om det kan fastställas att den är ägnad att hämma eller snedvrida konkurrensen. Avgörande för om ärendet bör utredas av Konkurrensverket blir således om någon sådan konkurrenspåverkan kan identifieras.

Några klagomål avseende den aktuella säljverksamheten har inte inkommit. Mot bakgrund av att den aktuella säljverksamheten inte kommer att påbörjas inom en överblickbar tidsperiod är möjligheterna för att utreda ärendet och bedöma en eventuell konkurrensskada begränsade. Konkurrensverket kan inte finna stöd för nu förekommande eller framtida konkurrensbegränsande effekter som gör att en fortsatt utredning av ärendet bör prioriteras.

Konkurrensverket har inte genom detta beslut tagit ställning till om den planerade hotellverksamheten kan medföra konkurrensbegränsande effekter. Om verksamheten skulle komma att bedrivas på ett sådant sätt att konkurrensbegränsande effekter uppstår kan Konkurrensverket komma att på nytt granska verksamheten.

Subsidiär talan

Konkurrensverkets beslut att inte utreda det påtalade konkurrensproblemet ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § konkurrenslagen.

De företag som berörs av förfarandet och/eller verksamheten kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 32 § andra stycket konkurrenslagen. Ett berört företag kan t.ex. vara det företag som påtalat ett visst förfarande för Konkurrensverket, om företagets rättsställning påverkas av verkets beslut eller om beslutet får påtaglig verkan för företaget.

Subsidiär talan om förbud mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks genom ansökan om stämning vid Stockholms tingsrätt.

Detta beslut har fattats av tf. enhetschef Kristin Mattsson Örnulf. Föredragande har varit sakkunnige Andreas Sigeman.

Kristin Mattsson Örnulf

Andreas Sigeman

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats